

Erdélyi értékek és emlékek

A sikeres pályázat eredményeként a két osztály tanulói osztályfőnökeik, valamint Szlankó Tibor tanár úr, Vass Zoltán igazgató úr és Kovács Bernadett iskolatitkár nevelői kíséretében április 11-14. között négy csodálatos, tartalmas napot töltött el Erdélyben, a történelmi Magyarország tájain és városaiban: a Király-hágón, Kolozsváron, Tordán, Székelyszentléleken, Szovátán, Korondon, Szejkefürdőn, Székelyudvarhelyen, Farkaslakán, a zetelaki víztározónál, a Békás-szorosban, a Gyilkos-tónál, Fehéregyházán, Segesváron, Marosvásárhelyen, Nagyenyeden. Megannyi magyar emlék, történelmi nevezetesség, egykori fontos, jeles esemény színhelye... Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Tamási Áron, Orbán Balázs... S felemelő megtapasztalni, hogy országunktól több száz kilométerre, Trianon után több mint 100 évvel is szépen szól az ottaniak ajkáról a magyar szó. E négy nap híven szolgálta és építette a nemzeti összetartozást.

1. nap beszámolója

Április 11-én kora reggel 5 órakor indultunk Tiszaföldvállról, iskolánk, a Hajnóczy József Gimnázium elől, felkerekedve a hosszú útra, hogy átéljük „Határtalanul!” a nemzeti összetartozás felemelő élményét, találkozzunk erdélyi magyar nemzettestvéreinkkel, felkeressük a magyar történelem emlékhelyeit, nevezetességeit, egykori fontos, jeles események színhelyeit. Izgatottan vártuk annak megtapasztalását, hogy országunktól több száz kilométerre, Trianon után több mint 100 évvel is mily szépen szól az ottaniak ajkáról a magyar szó.

A szó művészetét már az autóbuszban utazás során, az indulás után nem sokkal ünnepelni kezdtük, verseket felváltva szavalva idéztük meg József Attila születésnapján, a magyar költészet napján irodalmunk több kiválóságának szellemiségét, lelkiségét. Az országhatárt átszelve hamarosan Nagyváradot érintettük, s bár megállót itt nem terveztünk, nem kerültük meg, hanem áthaladtunk Szent László városán, és az autóbusz ablakán át vetettünk pillantást a püspöki székesegyházra és palotára, a várra, a Szigligeti Színházra, Ady Endre törzshelyére, az egykori EMKE kávéházra és az Ady Endre Múzeumra. A körút végén stílszerűen Janus Pannonius Búcsú Váradtól című versével köszöntünk el a bihari székhelytől.

Újabb határhoz, Partium és Erdély találkozásához érve a Király-hágón megállót tartottunk, s az 582 méter magasságból széjjeltekingettünk a festői tájra. Elhaladva Csucsra, az egykori Boncza-kastély (Ady Endre és Csinszka otthona) és a Sebes-Körös körösfői forrása

mellett, utunk tovább Kolozsvárra vezetett, melynek belvárosába a bevezető úton történt baleset miatt jókora késéssel sikerült bejutnunk, így programunkat némiképp módosítanunk, szűkíteniünk kellett. Örömünkre így is lehetőségünk volt megtekinteni és körüljárni Kolozsvár főterén Fadrusz János leghíresebb alkotását, a Mátyás király emlékművet: a fenséges lovasszobrot, ill. a szoborcsoportot. S innen elsétálva felkerestük Kolozsvár legrégebbi emeletes házát, ahol is megszületett „...1443 márcz 27-én /Mátyás az igazságos / Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet fia”.

Folytatva utunkat a vulkáni alkotás bámulatos remeke, a tetőtől talpig kettérepedt hegylánc, a Tordai-hasadék után a nagy múltú város, Torda fő látnivalóját, Erdély egyik legérdekesebb látványosságát, a tordai sóbányát látogattuk meg, s ismerkedtünk meg itt a 13 millió éves erdélyi sókészlet kitermelésének évszázados történetével.

Kirándulásunk első napjának utolsó programpontja a gyönyörű tájakon, csodaszép időben szálláshelyünkre, Székelyszentlélekre való eljutás és megérkezés volt. A hosszú út végén késő este gördült be autóbuszunk a székelyszentléleki Becsali Panzió elé, ahol házigazdáink hamisítatlan székely vendégszeretettel vártak és fogadtak bennünket.

2. nap

Reggeli után ellátogattunk a szállásunk közelében lévő Benedek Fidél Általános iskolába, ahol szintén nagyon szívélyesen fogadtak bennünket. Bementünk egy osztályhoz, ahol ismerkedtünk a gyerekekkel és az ott tanító kollégákkal, és átadtuk tavaszt idéző ajándékukat. A mi tanulóik énekeltek és szavalatokkal köszöntötték a minket fogadó iskolásokat, akik szintén mondtak pár verset. Eleinte bátortalanok voltak a tizenévesek, de később feloldódtak. Megnézhettük, hol és hogyan tanulnak az ottani gyerekek, kérdéseket tettünk fel egymásnak, még az intézmény vendégekönyvébe is írt Vass Zoltán intézményvezető úr. Jó hangulatú szakmai beszélgetés zajlott a kollégák között is; csodás embereket ismerhettünk meg, akik őrzik a magyarságukat. Örömmel állapítottuk meg, hogy a trianoni határok nem szakítottak el végérvényesen bennünket, egy nemzethez tartozunk, amire büszkék vagyunk.

Szovátán megcsodáltuk és körbejártuk a sós vizű Medve-tavat. Nevét onnan kapta, hogy kiterített medvebőrre hasonlít a tó alakja. Egész Európából felkeresik a reumatikus és gyulladásos panaszoktól szenvedők, mert ez a különleges gyógyvíz enyhülést hoz tüneteikre. A tó sókarszton jött létre a 19. század második felében, és nem túlzás azt állítani, hogy a világ legnagyobb heliotermikus tavát csodálhattuk meg. Az időjárás is kedvezett nekünk, így nagyon kellemes sétában volt részünk a Medve-tó környékén. A kb. 10000 lakosú Szováta a székely

Sóvidék központja, híres üdülőváros, ahol lehetőségünk volt megkóstolni a legfinomabb kürtőskalácsot, amit valaha ettünk.

Szejkefürdőn megcsodáltuk a gyönyörű székelykapukat, amelyek során át Orbán Balázs síremlékéhez lehetett jutni; idegenvezetőnk érdekes előadást tartott az eredetükről, a díszítő motívumaikról és szimbolikus jelentésükről. Volt alkalmunk megkóstolni a borvizet is, melynek bizonyítottan jó hatásai vannak, azonban az íze számunkra szokatlan volt, így sokat nem ittunk belőle.

A fazekasság központjában, Korondon végigsétáltunk a kirakodóvásáron, ahol megcsodáltuk a korondi motívumokat és a famegmunkálást is. Idegenvezetőnk szervezésének köszönhetően lehetőségünk nyílt bemenni egy fazekassággal foglalkozó család műhelyébe, ahol az egyes kerámiák készítésének láthattuk a különböző fázisait. Megtudtunk néhány műhelytitkot is. Sokan mondták a tanulók közül, hogy a legjobb rész az volt Korondon, hogy a műhelyben maguk is kipróbálhatták, hogyan lehet egy agyagdarabból a fazekaskorong segítségével különböző használati tárgyak alapjait megformázni. Csodálatos példáját láthattuk annak, hogyan jár a művészet és a hagyományörzés kézenfogva.

Székelyudvarhelyen a 2004-ben átadott szoborparkot néztük meg, amit hivatalosan az Emlékezet parkjának neveznek. 13 szobor látható itt; történelemórán sokukról tanultak már a gyerekek, akik gyorsan mondták is emlékezetből a fontos információkat.

Farkaslakán szeretnénk volna megnézni nagy írónk, Tamási Áron síremlékét és szülőhelyét, de sajnos nem volt alkalmas az időpont, mert egy fiatal férfi temetésén voltak a falubeliek, így a következő nap tisztelegtünk emléke előtt.

3. nap

Farkaslakára vezetett az első utunk, ahol felidéztek Tamási Áron életének néhány fontos állomását és megkoszorúztuk síremlékét. Termékeny író volt, aki számos hivatalos elismeréssel is büszkélkedhetett. Elmondtuk az Ábel-trilógia szállóigévé vált mondatát is: *„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”*

Majd továbbutaztunk buszunkkal a Békás-szorozhoz, ahol tettünk egy nagy túrát. Mindannyiunkat lenyűgözött a látvány, hiszen a hatalmas sziklák és csúcsok ölelésében parányinak tűnik az ember. Évezredek alatt alakult ki ez a meredek hegyoldalak által övezett

szurdokvölgy, mondhatjuk, hogy vadregényes tájakon jártunk. A Békás-szoros növényvilága is említésre méltó, hiszen a békási csúdfű csak itt található meg.

A következő állomásunk a Gyilkos-tó volt, ami odaérkezésünkkor még be volt fagyva. Amikor osztályaink ezen csodálkoztak, idegenvezetőnk csak annyit mondott mosolyogva, hogy mi két héttel ezelőtt még síeltünk. A gyerekeknek nagyon tetszett ez a látnivaló is, hiszen a hegyvidéki tóból farönkök állnak ki. A keletkezését számos monda övezi, néhányat meg is osztott velük kedves idegenvezetőnk. A valósághoz azonban hozzátartozik, hogy a tó természetesen jött létre, amikor a közelben lévő hegyről nagyobb mennyiségű törmelék zúdult le.

A Zeteváraljai víztározó megtekintése is érdekes volt, a tanulókkal elképzeltük, hogy mennyi beton és munka kellett a megépítéséhez. Fontos funkciót tölt be, hiszen a környékbeli településeket megvédi az árvizektől, emellett több halfajának is lakóhelyül szolgál.

4. nap

A hosszúra sikerült búcsúestet követő napon mindenki fáradt volt még, de a terveknek megfelelően kora reggel, a szokásos bőséges reggeli elfogyasztása után fel is kerekedtünk a hazaútra. Első, rövid megállónk Fehéregyházán volt, az Ispánkútnál, Petőfi Sándor emlékművénél, ahol koszorúzás keretében csapatunk megemlékezett a költőről. Közvetlenül az országút mellett, a költő feltételezett elestének helyén megtudtuk többek között, hogy 1969-ben állították föl az emlékhelyet, ami Hunyadi László alkotása.

Idegenvezetőnk sok szép gondolatot osztott meg velünk, megismerhettük így az ottani magyarság viszonyát neves költőnkhöz. Verseit szavalva rendhagyó irodalomórát tartottunk, majd a buszon továbbutazva megzenésített verseit hallgathattuk a hangszóróból buszvezetőnk segédletével. Előzetesen felkészült diákjaink felolvashatták a mikrofonba a költő életének jelentősebb mozzanatait, felidézvén a magyar irodalomban betöltött szerepét. Hamarosan megérkeztünk Marosvásárhelyre, ahol körséta keretében elsőnek megtekinthettük II. Rákóczi Ferenc szobrát a Vár sétányon, majd ezt követően végigjártuk a Rákóczi-lépcsőt.

Megállva az alján, felelevenítettük – történelem szakos intézményvezetőnk által – erdélyi fejedelemmé iktatásának történetét. Idegenvezetőnk itt is készséggel kiegészítette, színesítette saját ismereteivel a már elhangzottakat. Sajnos a szoros napirend miatt nem tudtunk biztosítani a diákok számára szabadprogramot, de együtt megebédeltünk a főtéren. Ezt követően felkerestünk egy ismert helyi cukrászdát, ahol ki-ki kedvére választhatott a fagyalt- vagy a süteményválasztékból, közben pedig lehetőség nyílt a helyiekkel való kötetlen

beszélgetésre, a közös történelem és a nyelvezet részleteinek felfedezésére. Haladnunk is kellett tovább, hogy még felkereshessük Segesvár és Nagyenyed nevezetességeit. Megérkezve Segesvárra, idegenvezetőnk összefogta a csapatot és megannyi apró, érdekes információt árult el Segesvár várfalakkal és bástyákkal körülölelt történelmi központjában, amely világörökségi oltalom alatt áll. Az óratornyot sem hagyhattuk ki, amely a város jelképe és egyik legismertebb műemlék. A vállalkozó kedvűeket a kísérintanárok egy része felvitte a toronyba, ahonnan páratlan panorámában részesülhettünk. A város központjában napjainkig fennmaradtak a középkori szász építészet műemlékei, akik nem jöttek a toronyba, ők ezek megtekintésével ütötték el az időt.

Megtekintettük ezután a segesvári Petőfi Sándor szobrot is, ahol ugyancsak koszorúval róttuk le tiszteletünket. Verseit szavalva, illetve felolvasva ismét rendhagyó irodalomórát tartottunk a Szent József római katolikus templom és a Csizmadia bástyák közötti kis parkban. Azzal a céllal vettük az irányt Nagyenyed felé, hogy ismerkedjünk az erdélyi szászok világával, hiszen a város az erdélyi művelődés egyik fellegrára. Az országos hírv református kollégiumot és a mögötte elhelyezkedő vártemplomot a buszról tudtuk megtekinteni, mivel még igen sok kilométer volt előttünk. Nagyenyed főterén áll a középkori vár, és itt található a 15. században épült református templom is, ezekre egy rövid leszállás erejéig szakíthattunk már csak időt.

Késő délután már Magyarország felé vettük az útirányt és sok szép élménnyel gazdagodva, épségben meg is érkeztünk. A buszon a két osztály együtt feledhetetlen közös énekléssel búcsúzott Erdélytől. Örök emlék marad minden jelenlévő számára, az utólagos beszámolókat hallgatva értékes tanulmányi kirándulást köszönhetünk támogatóinknak.

HATÁRTALANUL!

KÉSZÜLT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR

Alap

